

**Gymnázium A. Bernoláka
Ul. Mieru 307/23, Námestovo**

Informácie pre uchádzačov o prijímacej skúške na štvorročné štúdium

apríl 2017

Informácie, ktoré vás zbavia trémy

Ďakujeme vám za váš záujem o štúdium na našej škole. Uvedomujeme si, že prijímacia skúška predstavuje pre žiakov psychickú záťaž, v niektorých prípadoch až stres. Príčinou takýchto obáv je zvyčajne „strach z neznámyho“ – pocit, že žiak nevie, čo ho čaká. Rozhodli sme sa preto všetkým uchádzačom vopred poskytnúť čo najviac informácií o priebehu skúšky. Veríme, že takto sa ich obavy aspoň z časti rozplynú.

Úprimnou snahou našej školy je, aby skúška bola pripravená odborne, aby prebehla korektne a spravodlivo a aby poskytla objektívny a spoľahlivý obraz o pripravenosti jednotlivých uchádzačov na gymnaziálne štúdium. Počas skúšky dostanú všetci uchádzači rovnakú šancu, pričom o výsledku bude rozhodovať výhradne výkon, ktorý podajú.

Spôsob prijímania na stredné školy upravuje *Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)* a niektoré ďalšie zákony. Legislatívne úpravy postavili gymnáziá pred nutnosť organizovať prijímacie skúšky. Bez prijíma-

cej skúšky môže byť na gymnázium prijatý iba žiak, ktorý na Testovaní 9 v oboch predmetoch dosiahol úspešnosť aspoň 90 %.

V tomto materiáli nájdete podrobné informácie o nadchádzajúcej prijímacej skúške. Dozviete sa, čo bude jej obsahom, aké typy otázok budú obsahovať testy, za akých podmienok ich budete písať a ako bude vaša práca hodnotená. V závere pripájame aj niekoľko všeobecných odporúčaní, ako postupovať pri písaní testu, na výsledku ktorého vám veľmi záleží.

Držíme vám všetkým palce, aby sa vám na prijímacích skúškach podarilo podať čo najlepší výkon a s tými z vás, ktorí ich zvládnu najlepšie, sa v septembri tešíme na stretnutie v laviciach našej školy.

Poznámka:

Uvedené informácie sa týkajú iba našej školy a iba prijímacích skúšok, ktoré sa budú konať v dňoch 9. a 11. mája 2017.

Celkové zameranie prijímacej skúšky

- ▶ Prijímacia skúška bude pozostávať z dvoch písomných testov, prvý bude zo slovenského jazyka a literatúry, druhý z matematiky.
- ▶ Cieľom testov bude overiť rozsah, hĺbku a kvalitu vedomostí uchádzačov z daných predmetov. Obsah testov bude v súlade s platným vzdelávacím štandardom pre II. stupeň základnej školy, nebude ho prekračovať.
- ▶ V teste zo slovenského jazyka a literatúry bude spolu 40 otázok, z toho približne 25 otázok venovaných jazykovej zložke a slohu a približne 15 literatúre.
- ▶ V teste z matematiky bude spolu 20 úloh, z toho približne 12 bude venovaných aritmetike a algebre a približne 8 geometrii.

Podmienky na vypracovanie testov

- ▶ Na vypracovanie každého testu budete mať 60 minút čistého času. Medzi oboma testami bude prestávka.
- ▶ Pri práci na testoch **budete** môcť používať iba písacie potreby (modro alebo čierne píšuce pero), rysovacie potreby a kalkulačku.
- ▶ Pri práci **nebudete** môcť používať tabuľky, učebnice, slovníky, zošity ani žiadne iné pomôcky. Rovnako nebude dovolené používať mobilný telefón, ani ho mať v zapnutom (aktívnom) režime.

Typy testových otázok

V každom z testov budú použité **dva typy otázok**:

- ▶ **otázky s výberom odpovede**, v ktorých budú ponúknuté štyri možnosti označené písmenami A, B, C, D, pričom správna bude vždy **práve jedna** z nich. Takéto otázky budú v teste aj na odpovedovom hárku označené takýmto piktogramom:
- ▶ **otázky s viacnásobným výberom**, v ktorých budú ponúknuté štyri možnosti označené číslami 1, 2, 3, 4, pričom správne budú vždy **dve, tri alebo všetky štyri** z nich. Takéto otázky budú v teste aj na odpovedovom hárku označené takýmto piktogramom:

Ukážka typov otázok, aké bude obsahovať test zo slovenského jazyka a literatúry a z matematiky

07

Obvod rovnostranného trojuholníka je 36 cm a jeho základňa meria 10 cm. Aký obsah má tento trojuholník?

- A) 30 cm²
 B) 36 cm²
 C) 60 cm²
 D) 120 cm²

08

Kosoštvorec má uhlopriečky dlhé 8 cm a 6 cm. Aký má obsah?

- A) 14 cm²
 B) 20 cm²
 C) 24 cm²
 D) 28 cm²

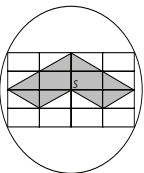
09

V rovine sú dané dve kružnice, ktoré majú práve jeden spoločný bod. Vzdialenosť ich stredov je 10 cm. Menšia kružnica má priemer 28 cm. Aký je priemer väčšej kružnice?

- A) 58 cm
 B) 56 cm
 C) 48 cm
 D) 38 cm

10

Do kruhu so stredom S a priemerom 20 cm je vpísaná obdĺžniková sieť (obr.). Aký obvod má tmavý útvar?

- A) 32 cm
 B) 40 cm
 C) 50 cm
 D) 80 cm

11

Bazén sa dá naplniť štyrmi rovnakými prívodmi vody. Ak sú pustené dva z nich, bazén sa naplní za 36 hodín. Ktoré tvrdenia sú pravdivé?

- Tromi prívodmi by sa bazén naplnil za 108 hodín.
- Jedným prívodom by sa bazén naplnil za 72 hodín.
- Do polovice sa bazén všetkými štyrmi prívodmi naplní za 9 hodín.
- Dvomi prívodmi sa za 27 hodín naplnia tri štvrtiny bazéna.

12

Ktoré z nasledujúcich tvrdení sú pravdivé?

- Z nerovnosti $x + y < 0$ vyplýva, že obidve čísla x, y sú záporné.
- Z nerovnosti $a \cdot b > 0$ vyplýva, že obidve čísla a, b sú kladné.
- Z nerovnosti $m - n > 0$ vyplýva, že číslo m je väčšie ako číslo n .
- Z nerovnosti $\frac{c}{d} > 0$ vyplýva, že ani jedno z čísel c, d nemôže mať hodnotu 0.

Otázky 17 a 18 sa vzťahujú na ukážku 4:

Ukážka 4

Ekonomovia si lámu hlavu nad takzvaným Easterlinovým paradoxom, ktorý hovorí, že spokojnosť ľudí automaticky nevzrastá s vyšším priemerným príjmom na hlavu, ale v rámci štátu vyšší príjem znamená aj vyššiu spokojnosť.

Prvým vysvetlením tohto javu je, že pre ľudí je dôležité akurát to, koľko majú relatívne, v porovnaní s ostatnými, a nie to, koľko majú absolútne. Životná spokojnosť ľudí teda narastá vtedy, ak si polepšia v rámci nejakej pre nich relevantnej skupiny, napr. v rámci krajiny alebo len medzi susedmi. Boháč z chudobnej krajiny je teda omnoho spokojnejší než priemerne zarábajúci z vyspelej krajiny, i keď sú ich príjmy po porovnaní rovnaké.

Druhé vysvetlenie je založené na tom, že ľudia si v priebehu času na absolútnu výšku príjmu alebo vymoženosti doby postupne navyknú.

Ak by sa nespokojný človek náhle ocitol v roku 1990, rýchlo by zmenil názor (žiadne mobily, žiadne poriadne počítače, žiadny internet – hrôza) a túžil by sa vrátiť späť do súčasnosti, na ktorú taklo nadáva.

Na druhej strane, je dosť možné, že nadáva práve preto, že sused je na tom relatívne lepšie (má lepší mobil, lepší počítač, rýchlejší internet – hrôza). Na relatívny rozdiel, odlišnosti v spoločenskom postavení, si proste navyknúť nevieme.

(Lukáš Kovanda: Prečo je vzduch zadarmo, skrátené a upravené)

17

Podľa ukážky 4 bude skôr spokojný ten, kto žije

- A) vo vyspelej krajine.
 B) medzi ľuďmi bohatšími ako on.
 C) medzi ľuďmi chudobnejšími ako on.
 D) v súčasnosti.

18

Ktorý ľudský postoj najpravdepodobnejšie spôsobuje Easterlinov paradox z ukážky 4?

- A) Závašť, že druhí majú viac.
 B) Škodoradosť, že druhí majú menej.
 C) Lakomstvo voči druhým.
 D) Uprednostňovanie bohatších priateľov.

19

V ktorej vete je nevyjadrený (zamlčaný) podmet?

- A) Pre mňa bolo vždy dlhé cestovanie utrpením.
 B) Konečne už pre návštevníkov sprístupnili všetky časti jaskyne.
 C) Kvôli sestre a jej povinnostiam sa prispôbil celý program výletu.
 D) Po imigrantoch prišli do mesta aj ich rodiny.

20

V ktorej vete chýba čiarka?

- A) Som ich fanúšik a takýto koncert si nenechám ujsť.
 B) Všetko sme stihli a takto sa mi to páči.
 C) Rozprávali nárečím a tak isto aj ich deti.
 D) Schôdza bola nudná a tak som radšej šiel domov.

21

V ktorých vetách sú čiarky použité správne?

- Povedzte, slečna, nie je tu krásne?
- Počúvaj, veď on je silný, ako lev.
- Takého inteligentného, múdreho, bohatého muža si musíte vziať.
- Bol nádherný, letný deň, ako sme si to priali.

Niekoľko užitočných rád, ako čo najlepšie zvládnuť prijímacie skúšky

Hneď na začiatku si na rovinu povedzme, že **neexistujú žiadne zázračné rady, vďaka ktorým výborne zvládne skúšky niekto, kto vôbec neovláda testované predmety**. Pre dobrý výsledok je vždy najdôležitejšia kvalita vedomostí. Všetko ostatné je druhoradé. Najlepšia príprava na akúkoľvek skúšku preto spočíva v tom, že si zistíte, aké učivo bude obsahom skúšky a snažte sa ho čo najlepšie zvládnuť.

Napriek tomu je možné dodržiavaním nasledujúcich odporúčaní zlepšiť svoje šance na skúške. Možno iba o 10 – 20 %, no o prijatí na školu môže rozhodovať aj malý rozdiel. Nečakajte však rady typu „správna je vždy najdlhšia z ponúknutých možností“. Podobnými „zaručenými fintami“ toho veľa nedosiahnete. Pre všetkých zúčastnených je najlepšie, keď k testom pristupujú zodpovedne.

Ako sa pripravovať na skúšku

01. Získajte vopred čo najviac informácií o teste, ktorý vás čaká.

Mať o teste čo najviac informácií je dôležité z dvoch dôvodov: umožní vám to lepšie sa na test pripraviť a zníži sa tým vaša tréma a strach – bojíme sa totiž najmä vtedy, ak nevieme, čo nás čaká.

02. Rozvrhnite si čas na prípravu tak, aby ste stihli prebrať či zopakovať si celé testované učivo.

Ak máte informácie o tom, ktoré tematické celky a časti učiva budú v teste obsiahnuté, urobte si časový plán, podľa ktorého si všetky tieto časti učiva preberiete či zopakujete.

03. Vyriešte čo najviac cvičných úloh samostatne, bez toho, aby ste si vopred pozreli riešenie.

Čítať si otázky (úlohy) a k nim hneď aj správne odpovede (riešenia) nestačí. Keď čítate cudzie riešenie, zdá sa vám jasné, prirodzené, ľahké. Máte pocit, že presne tak by ste postupovali. Až keď máte úlohu riešiť sami, zrazu zistíte, že neviete, kde začať.

04. Skúste si napísať nejaké cvičné testy, ak sú k dispozícii.

Dodržte pritom predpísaný čas aj povolené pomôcky. Rozoberte, aké chyby ste urobili a snažte sa ich v budúcnosti vyvarovať. Ak niečomu v cvičných testoch nerozumiete, opýtajte sa učiteľa, rodiča či súrodenca.

05. Nepripravujte sa až do poslednej minúty.

Večer pred testom je už na učenie neskoro. Dôležitejšie je upokojiť sa, oddýchnuť si a dobre sa vyspať.

06. Nezabudnite ani na zdanlivé maličkosti.

Niekoľko dní vopred si preštudujte inštrukcie, aby ste presne vedeli, kedy a kde sa konajú prijímacie skúšky, ako sa tam dostanete, kedy a kde sa máte hlásiť, čo všetko si máte prinest so sebou atď.

Nachystajte si pre istotu niekoľko pier.

Na skúšky si oblečte vhodné, pohodlné oblečenie.

Nastavte si radšej dva budíky, aby ste nezaspali.

Ráno pred testom sa najedzte iba ľahko. Ak má testovanie trvať dlhšie, pripravte si vhodné občerstvenie. Nezabudnite na dostatok pitia!

Ako postupovať na začiatku skúšky

07. Pred začiatkom skúšky choďte na WC.

Je dôležité odstrániť všetky možné zdroje nervozity, medzi ktoré patrí aj potreba ísť na WC. Myslite na to!

08. Pripravte a skontrolujte si všetky povolené pomôcky. Nepotrebné veci a nepovolené pomôcky z lavice odložte.

09. Pozorne sledujte všetko, čo hovorí administrátor.

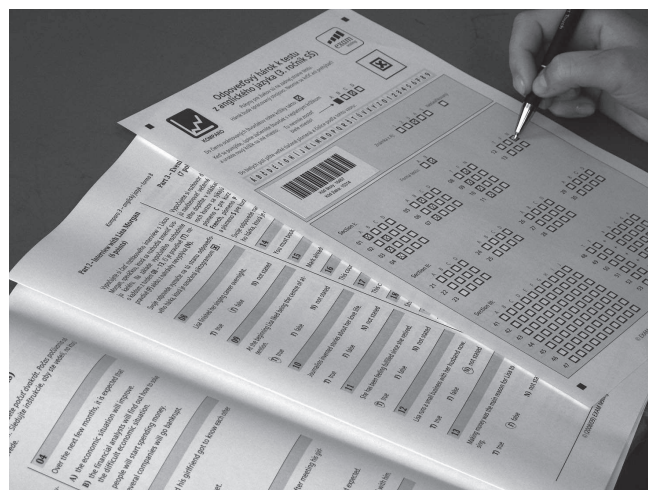
Na začiatku testovania zvyčajne administrátor (t. j. osoba, ktorá zadáva test) dáva žiakom pokyny. Počas jeho rozprávania sa nezabávajte ničím iným a sústredene ho počúvajte. Každá informácia, ktorá vám unikne, vás môže stáť čas či body.

10. Sústreďte sa pri vyplňaní identifikačných údajov na odpovedovom hárku.

Odpovede sa často nepíšu priamo do testu, ale na osobitný odpovedový hárku, ktorý dostanete spolu s testom. Na začiatku testovania je potrebné vyplniť v hárku identifikačné údaje. Robte to sústredene a presne podľa pokynov. Ak niečomu nerozumiete, opýtajte sa. Uvedomte si, že chybný údaj vás môže veľmi poškodiť pri vyhodnocovaní testu.

11. Pozorne sa oboznámte s pokynmi na vypracovanie testu.

Súčasťou úvodnej inštrukcie sú väčšinou aj pokyny na vypracovanie testu. Buď ich hovorí administrátor testu, alebo

ich dostanete napísané. Dozviete sa z nich, koľko bude v teste otázok, koľko budete mať času na prácu, kam a ako máte vyznačovať odpovede, ako budú jednotlivé otázky hodnotené, aké pomôcky môžete používať a pod.

Ak niektorému z pokynov nerozumiete, nehanbite sa požiadať administrátora o vysvetlenie. Nesprávne pochopenie pokynov môže zhoršiť váš výsledok.

Ako postupovať pri vypracovaní testu

12. Skontrolujte, či ste nedostali chybný výtlačok testu.

Pri tlači veľkého množstva testov sa môžu vyskytnúť chybné výtlačky s prázdnyimi alebo nečitateľnými stranami. Ak vás administrátor nevyzve na kontrolu, sami si na začiatku práce skontrolujte svoj výtlačok testu. Ak nájdete chybu tlače, požiadajte administrátora o výmenu testu.

13. Pracujte sústredene, nenechajte sa rozptyľovať nepodstatnými vecami.

Pri písaní testu rozhoduje výkon, ktorý podáte „tu a teraz“. Preto sa musíte počas celej doby písania testu maximálne sústrediť, ničím sa nerozptyľovať a nestrácať čas vecami, ktoré s testom nesúvisia.

14. Čítajte pozorne.

Každú otázku si pozorne prečítajte aspoň dvakrát za sebou, aby ste neurobili zbytočnú chybu z nepozornosti. Vždy si jasne uvedomte, na čo máte odpovedať. Ak vám otázka pripadá nejasná či zložito formulovaná, prerozprávajte si ju vlastnými slovami. Ak si myslíte, že otázka je nejednoznačná a dá sa na ňu odpovedať viacerými spôsobmi, skúste sa opýtať administrátora. (Môže sa však stať, že nemá povolené odpovedať na takýto druh otázok.)

15. Odpovedajte na otázky v takom poradí, ktoré vám vyhovuje.

Väčšina testov nevyžaduje, aby ste na otázky odpovedali v tom poradí, v akom sú uvedené v teste. Najskôr sa zamerajte na otázky, ktoré sa vám zdajú najľahšie. Keď ich zvládnete, upokojíte sa a posilní sa vaše sebavedomie. Z ťažších otázok najskôr odpovedajte na tie, v ktorých ste si istí. Tie otázky, pri ktorých tápate alebo máte pocit, že by ste sa mohli pomýliť, si odložte na neskôr. Sústreďte sa však vždy iba na jednu otázku, neskáčte myšlienkami z jednej na druhú.

Pamätajte si však, že keď odpovedáte na otázky v inom poradí, hrozia dve nebezpečenstvá: že niektorú otázku vynecháte a že v odpovedovom hárku omylom zapíšete svoju odpoveď do nesprávneho riadka (k inej otázke). Pracujte preto sústredene. Otázky, ktoré ste zatiaľ vynechali, si v teste označte, aby ste sa k nim nezabudli vrátiť.

16. Sledujte čas.

Počas písania testu musíte priebežne sledovať čas na hodinách. Ak administrátor nenapísal na tabuľu čas, kedy máte skončiť, poznačte si ho sami na test alebo na pomocný papier. Žiadnej otázke nevenujte neprimerane veľa času. V teste s 20 otázkami na 60 minút sa nemôžete žiadnou otázkou

zaoberať 10 minút. Na začiatku práce si vydeľte čas (počet minút) určený na vypracovanie testu celkovým počtom otázok, aby ste získali predstavu, koľko minút môžete v priemere venovať jednej otázke. Ten čas sa zvyčajne pohybuje okolo 2 – 3 minút. Ak vám zodpovedanie niektorej otázky trvá príliš dlho, radšej ju preskočte. Možno sa k nej budete môcť vrátiť neskôr.

Necíťte sa však pri riešení testu ako na pretekoch. Nemusíte ho odovzdať medzi prvými – čas odovzdania testu pri hodnotení nerozhoduje. Radšej si počas práce občas na pár sekúnd vydýchnite a uvoľnite sa. Ak niekto skončí skôr ako vy, nenechajte sa tým znervózniť. (Možno bol zbytočne rýchly a má veľa odpovedí nesprávne.)

17. Nechajte si čas na dôkladnú kontrolu.

Na záver si znovu prejdite celý test. Uistite sa, že ste odpovedali na všetky otázky a skontrolujte, či ste na odpovedovom hárku vyplnili všetky požadované údaje. Odovzdajte test načas. Po vypršaní času už nič nedopisujte.

18. Pozor na chyby pri vyplňaní odpovedového hárka.

Ak ste k testu dostali odpovedový hárk, na začiatku sa s ním dôkladne oboznámte. Osobitnú pozornosť venujte pokynom na vyznačovanie odpovedí. Dávajte si pozor, aby ste odpoveď vždy vyznačili do správneho riadka. Vyjasnite si, ako treba postupovať v prípade, keď sa pri vyznačovaní odpovede pomýlite alebo neskôr zmeníte svoj názor. Ak váš hárk bude doškrtaný a neprehľadný, riskujete problémy pri jeho hodnotení, ktoré vás môžu stáť cenné body.

19. Pracujte samostatne, neodpisujte, nepoužívajte ťaháky a nepodvádzajte!

Pozerať sa iba do svojho testu, do svojho odpovedového hárka a do svojich pomocných papierov. Nepokúšajte sa odpisovať, používať ťaháky, komunikovať s ostatnými. Nikdy

neviete, či má sused v teste rovnaké otázky a či pozná správne odpovede. Ak vás pri odpisovaní prichytia, hrozí vám vylúčenie zo skúšky. Určite je lepšie mať z testu polovicu bodov bez odpisovania než 0 bodov s odpisovaním.

20. Nerušte ostatných.

Kto chce na prijímacích skúškach podať optimálny výkon, musí sa plne sústrediť. To platí pre vás rovnako ako pre ostatných v triede. Nerobte preto veci, ktoré by ostatných mohli vyrušovať. Väčšinu ľudí znervózňuje napríklad poklepávanie nohou, rukou, perom, šuchotanie desiatou, hlasný hovor a pod.

Rady ku konkrétnym typom otázok

21. Ako postupovať pri otázkach s výberom (jednej) odpovede.

Ak sa to dá, skúste určiť správnu odpoveď skôr, ako si prezriete ponúknuté možnosti. Tie vás ľahko môžu zvestiť k nesprávnej odpovedi. Keď už máte pocit, že poznáte odpoveď, prezrite si ponúknuté možnosti. Ak medzi nimi nie je tá, ktorú ste považovali za správnu, viete, že ste niekde urobili chybu.

Pokiaľ neviete (alebo nemožno) na otázku odpovedať priamo, prezrite si ponúknuté možnosti. Pokúste sa niektoré z nich na základe svojich vedomostí vylúčiť. Väčšinou sa nájdú možnosti, o ktorých po krátkom zamyslení zistíte, že nemôžu byť správne. V ideálnom prípade vylúčíte všetky možnosti okrem jednej – tá je potom správnu odpoveďou.

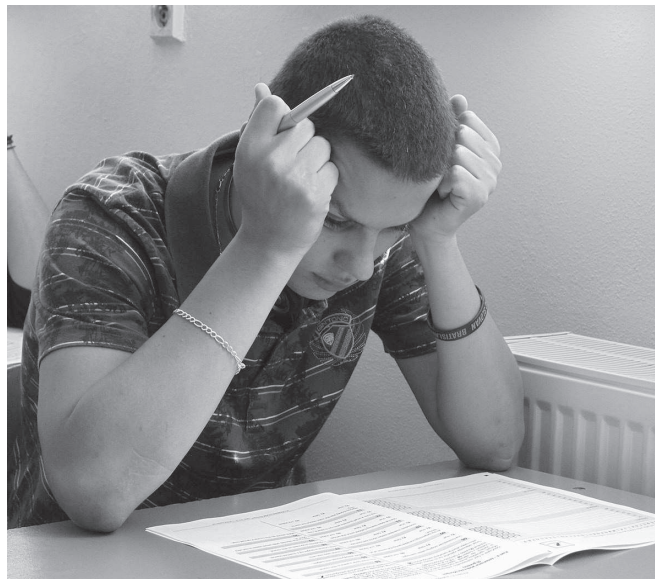
Ak sa vám zdá, že pri niektorej otázke je ponúknutých viac správnych odpovedí, pouvažujte, či niektorá z nich nie je pravdivá iba za istých podmienok. Takáto možnosť nebude správna. Rozhodne však verte pokynom autorov testu a nikdy pri tomto type otázok nevyznačte viac ako jednu možnosť. Taká odpoveď totiž bude považovaná za neplatnú, a to aj vtedy, ak medzi vyznačenými možnosťami bude aj tá správna. A ešte jedna rada na záver: nenechávajte otázky bez odpovede.

22. Ako postupovať pri negatívne formulovaných otázkach.

Občas sa v testoch vyskytujú negatívne formulované otázky, napríklad: „Ktorá z uvedených viet nie je súvetím?“ Na tento typ otázok si treba dávať osobitný pozor. Najmä ak predchádzajúce otázky boli formulované pozitívne („Ktoré z uvedených diel je...“). Zatiaľ čo pri pozitívne formulovaných otázkach hľadáte medzi možnosťami tú, ktorá spĺňa dané podmienky, pri negatívne formulovaných otázkach je to naopak: hľadáte tú možnosť, ktorá ich nespĺňa.

23. Ako postupovať pri otázkach s viacnásobným výberom.

Na rozdiel od otázky s výberom jednej odpovede, v tomto prípade nie je možné odpovedať na otázku bez toho, aby ste si pozreli ponúkané možnosti. Vašou úlohou je totiž posúdiť osobitne každú jednu z uvedených možností a rozhodnúť, či je vzhľadom na znenie otázky správna alebo nespráv-

na. A nezabudnite, že pri tomto type otázky bude správnych možností viac. Dokonca sa môže stať aj to, že správne budú všetky uvedené možnosti. Preto je dôležité sledovať piktoqramy v teste a na odpovedovom hárku, podľa ktorých rozpoznáte, či ide o otázku s výberom (jednej) odpovede alebo o otázku s viacnásobným výberom.

Dve „psychologické“ rady na záver

24. Pamätajte si, že test je rovnako ťažký pre všetkých.

Máte trému a strach? Zdá sa vám test príliš ťažký? Máte pocit, že mnohé otázky neviete zodpovedať? Uvedomte si, že rovnaké pocity zrejme prežívajú aj ostatní účastníci skúšky. Nie ste teda voči nim v žiadnej nevýhode.

25. Pamätajte si, že často nejde o to, koľko bodov získate, ale o to, ako dopadnete v porovnaní s ostatnými.

Nemusíte sa teda vopred trápiť obavami, koľko percent bodov v teste získate. Podstatné bude, ako napíšu test ostatní účastníci skúšky. Možno váš výsledok bude v porovnaní s ostatnými výborný a bude stačiť na umiestnenie na čele rebríčka. V čase písania testu to však nemôžete vopred vedieť, preto sa tým zbytočne netrápte. Sústreďte sa iba na otázky a na učivo.

Skončíme zopakovaním upozornenia z úvodu: žiadne rady, tipy či triky nenahradia dobré zvládnutie učiva. Na to by ste sa mali počas prípravy sústrediť najviac. Dodržiavanie našich odporúčaní vám pomôže využiť vaše vedomosti naplno, vyťažiť z nich maximum a neurobiť zbytočné chyby, ktoré by vás mohli pripraviť o rozhodujúce body. Veľa šťastia!